

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-05-11
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 2441-12
 Enhet 17

SÖKANDE

PB-teknik AB, 556501-8024
 Vretenvägen 2
 171 54 Solna

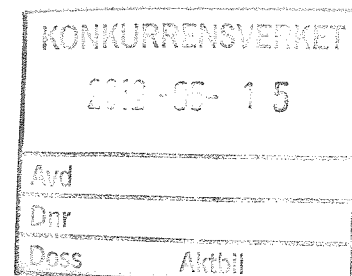
Ombud: Elin Liljeblad Laine
 Tenders Sverige AB
 Nygatan 34
 582 19 Linköping

MOTPART

Sundbybergs stad
 172 92 Sundbyberg

SAKEN

Överprövning enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att Seveko Konsult AB:s anbud inte får beaktas vid anbudsutvärdering.

Dok.Id 217896

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2012-05-11
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
2441-12
Enhet 17

SÖKANDE

PB-teknik AB, 556501-8024
Vretenvägen 2
171 54 Solna

Ombud: Elin Liljeblad Laine
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

MOTPART

Sundbybergs stad
172 92 Sundbyberg

SAKEN

Överprövning enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att Seveko Konsult AB:s anbud inte får beaktas vid anbudsutvärdering.

Dok.Id 217896

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Sundbybergs stad (kommunen) genomför en ramavtalsupphandling av tekniska konsulttjänster på sju olika områden. Endast konsultområdet VVS är föremål för överprövning. Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande enligt LOU. I meddelande om tilldelningsbeslut, som skickades ut till leverantörerna via elektronisk post den 27 januari 2012, anges att kommunen avser teckna avtal med tre andra leverantörer än PB-teknik AB (PBT), varav Seveko Konsult AB (Seveko) är en av dessa tre. Kommunen har den 24 februari 2012 fattat ett nytt tilldelningsbeslut, som innebär att ett av de tre vinnande anbuden bytts ut.

PBT ansöker om överprövning av och yrkar, såsom bolaget slutligen bestämt sin talan, att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse av upphandlingen på så sätt att Sevekos anbud i första hand förkastas och i andra hand att Seveko inte beviljas något prisavdrag för sina referenser. I tredje hand yrkas att upphandlingen rätts på så sätt att PBT beviljas prisavdrag avseende fyra i sitt anbud angivna referenser. I fjärde hand yrkas att den del av upphandlingen som rör tekniska konsulttjänster inom VVS ska göras om.

Till stöd för dess talan anför PBT i huvudsak följande. I bilaga 2 till förfrågningsunderlaget, punkt AUB.52.2, framgår som skall-krav att maximalt fem referenser bifogas till anbudet. Kommunen har i "*Frågor och svar*" (från den 6 respektive 13 december 2011) bekräftat att maximalt fem referenser ska bifogas till anbudet samt att det är fem referenser som kommer att utvärderas. Det kan inte råda några tvivel om skall-kravets innebörd, inte heller finns något utrymme för tvetydiga tolkningar av kravet. Således saknas giltig grund att frånga skall-kravet. Seveko har till sitt anbud bifogat nio referenser och har därmed inte uppfyllt skall-kravet. Genom att kommunen trots detta har accepterat Sevekos anbud, har

kommunen frångått skall-kravet i strid med LOU. Seveko har vidare beviljats maximalt möjliga prisavdrag på fem av kommunen fritt valda referenser, vilket uppgår till 50 000 kronor. I punkten AUB.52.2 framgår att referenser ska vara för olika beställarorganisationer, d.v.s. olika juridiska personer, myndigheter eller organisationer, nämnder. Av Sevekos nio angivna referenser avsåg tre referenser samma organisation och ytterligare tre referenser en annan och samma organisation. PBT beviljades inga avdrag trots att PBT lämnade in fem referenser, där två av dem avsåg samma organisation. PBT har således utvärderats på ett mindre förmånligt sätt än Seveko, som fått avdrag på sitt anbudspris trots att de lämnat referenser från samma organisation. PBT borde, med den utvärderingsmetod som tillämpats på Sevekos anbud, ha beviljats åtminstone 40 000 kronor i avdrag på sitt anbudspris. PBT skulle ha rangordnats som nummer två i upphandlingen om Sevekos anbud hade förkastats, i annat fall som nummer tre, och skulle således ha fått teckna avtal med kommunen.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Kommunen har inte brutit mot de grundläggande principerna i LOU. I varje fall har inte något brott mot LOU medfört att PBT lidit eller kan komma att lida skada. Bedömningen av inkomna anbud har genomförts i enlighet med de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget och på lika villkor. Någon grund för beslut att upphandlingen ska rättas eller göras om föreligger inte. En upphandlande myndighet har friheten att själv specificera krav på det som ska upphandlas, välja modell för anbudsutvärdering och utforma förfrågningsunderlag i en upphandling, så länge som det inte strider mot LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna. Kommunen har konstaterat att det bland Sevekos lämnade referensuppdrag fanns fem referensuppdrag som till fullo uppfyllde de kriterier som var en förutsättning för att erhålla prisavdrag. Endast dessa fem har utgjort underlag för utvärderingen. Staden har, baserat på uppgifter lämnade avse-

ende dessa fem referensuppdrag, funnit att de i enlighet med förfrågningsunderlaget berättigat Seveko prisavdrag. Att ett anbud innehåller uppgifter som inte efterfrågats är i sig inte skäl för att förkasta anbudet. Eftersom lämnade anbud normalt innehåller uppgifter som den upphandlade myndigheten inte efterfrågat skulle en sådan tolkning och förfaringssätt leda till att mycket få anbud skulle kunna antas i offentliga upphandlingar. Kommunen har vid utvärderingen av inkomna anbud inte avvikit från vad som redovisats i förfrågningsunderlaget. – Det har inte varit möjligt att tilldela PBT prisavdrag. Förfrågningsunderlaget har varit transparent och varje anbudsgivare har erhållit tillräcklig information om hur utvärderingen av referenser skulle komma att genomföras. PBT har varit oförhindrat att lämna referenser från fler beställare än från två referenser från samma beställarorganisation. Antalet referenser har därmed inte varit begränsande för PBT:s möjlighet att uppfylla kravet på fem referenser från olika beställare.

PBT har slutligen anfört bl.a. följande. Kommunen har beviljats Seveko prisavdrag på fem av kommunen fritt valda referenser. En upphandlande myndighet har en skyldighet att utvärdera i enlighet med de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. En upphandlande myndighet kan således inte uppställa ett krav som de sedan skönsmässigt väljer att avstå från vid en utvärdering. Det framgår ingenstans i förfrågningsunderlaget att samtliga till anbudet ingivna referenser måste uppfylla samtliga i AUB.52 uppställda krav. Tvärtom anges under punkterna i AUB.52 att ”enbart referenser som uppfyller kraven ovan utvärderas.”. Hade PBT förstått att de inte skulle komma att beviljas något prisavdrag alls på grund av att enbart två av fem referenser avsåg samma uppdragsgivare hade de utformat sitt anbud annorlunda. Vidare hade PBT förstått att om de fick skicka med fler än fem referenser till sitt anbud hade de även gjort det och således utformat sitt anbud annorlunda.

Seveko har beretts tillfälle att yttrat sig i målet och anför att ansökan om överprövning ska avslås samt att Seveko ansluter sig i sak till kommunens yttrande.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU första stycket framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Det är domstolen som har att, oavsett hur yrkandet utformas, välja mellan att besluta om att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas (RÅ 2005 ref. 47).

Förvaltningsrättens prövning avser den formella handläggningen. Det är inte förvaltningsrättens sak att göra om själva utvärderingen. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs att det visas att utvärderingen har genomförts på ett sätt som strider mot LOU och de upphandlingsrättsliga principerna. PBT har bl.a. anför att Sevekos anbud borde ha förkastats eftersom Seveko har redovisat nio referenser medan förfrågningsunderlaget uppställer ett krav på maximalt fem referenser. Kommunen har bl.a. anför att Sevekos referenser utöver det maximala antalet ska behandlas som sådan överskottsinformation som är vanligt förekommande vid inlämnande av anbud.

På s. 9 i bilaga 2 till förfrågningsunderlaget anges bl.a. att till anbudet bifogas maximalt fem referensuppdrag. Varje referensuppdrag kan ge maximalt 10 000 kr i avdrag. Totalt kan då erhållas ett avdrag om 50 000 kr. Denna summa dras av från anbudspriset varefter anbudets utvärderingspris erhålls.

I ”Frågor och svar 1 – upphandling av tekniska konsulter” anges att anbudsgivaren ansvarar för att fylla i fem referensuppdrag. Maximalt fem referenser ska bifogas.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det aktuella kravet i förfrågningsunderlaget på redovisande av maximalt fem referensuppdrag framstår som tydligt och klart formulerat. Kravet bekräftas även av kommunens svar i ”Frågor och svar 1 – upphandling av tekniska konsulter”.

Förvaltningsrätten finner att Sevekos anbud, som innehåller fler referensuppdrag än det maximala antalet om fem uppdrag, inte är i enlighet med ovan nämnda skall-krav i förfrågningsunderlaget. Sundbyberg stad har genom att kvalificera ett anbud som inte är i enlighet med skall-kraven brutit mot likabehandlingsprincipen. Vad kommunen har anfört avseende upphandlande myndighets frihet och i överskottsinformation vid inlämnande av anbud, ändrar inte bedömningen.

Förvaltningsrätten finner således att kommunens agerande att acceptera Sevekos redovisning av referensuppdrag strider mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Förvaltningsrätten finner vidare att det framgår av utredningen i målet att detta har medfört att PBT

har lidit skada eller har kunnat komma att lida skada. Bristen kan inte anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede.

Förvaltningsrätten bifaller därmed PBT:s förstahandsyrkande och förordnar om rättelse på så sätt att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Seveko Konsult AB:s anbud inte får beaktas vid utvärderingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Maria Ek Oldsjö

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarie Philip Thor.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.